

Sygn. akt XVII AmE 326/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Preizner

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. Z. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...)** w S.

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 5 września 2017 r., znak: (...)

I. uchyła zaskarżoną decyzję w pkt. I.2. i II.b);

I. w pozostałym zakresie oddala odwołanie;

II. znosi wzajemnie koszty postępowania.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 326/17

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 5 września 2017 r., znak: (...), na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 w związku z art. 56 ust. 2 pkt 1, ust. 3 i ust. 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2017 r., poz. 220 ze zm.) oraz w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 1257), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy: Panu M. Z. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w S. orzekł, że:

I. przedsiębiorca - Pan M. Z. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w S. naruszył:

1. punkt 1 koncesji na obrót paliwami ciekłymi z dnia 27 lutego 2013 r. Nr (...) tj. „Przedmiot i zakres działalności” poprzez prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi za pomocą stacji paliw zlokalizowanej w miejscowości (...), (...)-(...) N., podczas gdy udzielona Przedsiębiorcy koncesja umożliwiła prowadzenie działalności gospodarczej wyłącznie za pomocą stacji paliw zlokalizowanej w S. przy ul. (...),

2. warunek: „2.2.1. Koncesjonariusz jest obowiązany do utrzymywania stanu technicznego oraz wyposażenia obiektów, instalacji t urządzeń zapewniających wysoką efektywność t najlepszą jakość wykonywanej działalności objętej niniejszą koncesją, z uwzględnieniem racjonalnego poziomu kosztów, przy zachowaniu obowiązujących

przepisów określających wymógł techniczne, w tym metrologiczne, jakościowe i ochrony środowiska oraz do przestrzegania przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy, w tym w szczególności w zakresie bezpieczeństwu pudrowego oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia" koncesji na obrót paliwami ciekłymi z dnia 27 lutego 2013 r. Nr (...) w ten sposób, iż wykonywał działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami ciekłymi na stacji paliw w miejscowości (...) z wykorzystaniem odmierzacza gazu płynnego propan butan nie posiadającego ważnych dowodów prawnej kontroli metrologicznej oraz eksploatował odmierzacz gazu płynnego propan butan nie posiadający urzędowej cechy zabezpieczającej umieszczonej na pokrywie zaworu różnicowego przez co odmierzacz utracił ważność legalizacji,

II. wymierzył przedsiębiorcy Panu M. Z. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w S.:

a) za działanie opisane w pkt 1.1 karę pieniężną w wysokości: 9542,05 zł (słownie: dziewięć tysięcy pięćset czterdzieści dwa złote pięć groszy),

b) za działanie opisane w pkt 1.2 karę pieniężną w wysokości: 10000 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych);

tj. łącznie 19542,05 zł (słownie: dziewiętnaście tysięcy pięćset czterdzieści dwa złote pięć groszy).

Od powyższej decyzji odwołanie złożył M. Z. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w S. w części, tj. w zakresie pkt. I.1 oraz I.2 wnosząc o:

1. Uchylenie zaskarżonej decyzji w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki w W. (zwany dalej: „Prezesem URE”) celem ponownego przeanalizowania sprawy;

względnie

2. o dokonania zmiany zaskarżonej decyzji w pkt II poprzez:

a) wymierzenie odwołującemu się M. Z. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą M. Z. (...) z siedzibą w S. kary pieniężnej w wysokości kwocie 2.400 złotych (słownie: dwa tysiące czterysta złotych) za działalność opisaną w pkt. 1.1 decyzji Prezesa URE z dnia 05 września 2017 r. nr (...);

b) wymierzenie odwołującemu się M. Z. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą M. Z. (...) z siedzibą w S. kary pieniężnej w wysokości kwocie 2.600 złotych (słownie: dwa tysiące sześćset złotych) za działalność opisaną w pkt. 1.2 decyzji Prezesa URE z dnia 05 września 2017 r. (...);

tj. łącznie 5000 zł (słownie: pięć tysięcy złotych).

Odwołujący zarzucił zaskarżonej decyzji naruszenie:

- art. 56 ust. 6 ustawy prawo energetyczne poprzez nieuwzględnienie przez Prezesa URE, przy określaniu wymiaru kary pieniężnej w prowadzonym postępowaniu stopnia zawinienia, dotychczasowego zachowania podmiotu oraz jego możliwości finansowych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

1. oddalenie odwołania,

2. dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy przesłanych na podstawie art. 479⁽⁴⁸⁾ § 1 k.p.c. Sądowi Okręgowemu w Warszawie – Sądowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów przy piśmie z dnia 2 listopada 2017 r., znak: (...)– na okoliczność twierdzeń zawartych w zaskarżonej decyzji,

3. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 27 lutego 2013 r. Nr (...) Prezes URE (zwany dalej: „Prezesem URE”) udzielił koncesji na obrót paliwami ciekłymi przedsiębiorcy Panu M. Z. prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w S., na okres od dnia 1 marca 2013 r. do 1 marca 2028 r.

Koncesja udzielona Przedsiębiorcy pozwala mu na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu następującymi paliwami ciekłymi: gazem płynnym oraz konfekcjonowanymi gazem płynnym, przy wykorzystaniu stacji auto - gazu położonej w S., ul. (...). **/k. 7-9v akt adm./**

Warunek 2.2.1. udzielonej koncesji brzmi: Koncesjonariusz jest obowiązany do utrzymywania stanu technicznego oraz wyposażenia obiektów, instalacji i urządzeń zapewniających wysoką efektywność i najlepszą jakość wykonywanej działalności objętej niniejszą koncesją, z uwzględnieniem racjonalnego poziomu kosztów, przy zachowaniu obowiązujących przepisów określających wymogi techniczne, w tym metrologiczne, jakościowe i ochrony środowiska oraz do przestrzegania przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy, w tym w szczególności w zakresie bezpieczeństwa pożarowego oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia". **/k. 8 akt adm./**

Przedsiębiorca prowadził ponadto działalność gospodarczą polegającą na obrocie paliwami ciekłymi z wykorzystaniem stacji paliw znajdującej się w miejscowości (...), (...)-(...) N.. **/okoliczność przyznana przez powoda/**

W toku czynności kontrolnych przeprowadzonych przez Naczelnika Obwodowego Urzędu Miar w K. w dniu 25 listopada 2014 r. na stacji paliw eksploatowanej przez Przedsiębiorcę w miejscowości Zagrody kontrola stwierdziła nieprawidłowość polegająca na nieprzebrzeganiu obowiązków wynikających z koncesji na obrót paliwami ciekłymi. **/k. 3-4 akt adm./**

Przedsiębiorca prowadził na wymienionej wyżej stacji paliw obrót gazem płynnym propan - butan na stacji paliw użytkując, w okresie od 31 października 2014 r. do dnia 25 listopada 2014 r., odmierzacz gazu płynnego propan - butan numerze fabrycznym (...), numer czujnika objętości (...) oraz użytkując ten sam odmierzacz gazu płynnego propan - butan bez urzędowej cechy zabezpieczającej umieszczonej na pokrywie zaworu różnicowego od bliżej nie oznaczonego czasu do dnia 18 marca 2016 r. W trakcie kontroli w dniu 18 marca 2016 r. Stwierdzono brak urzędowej cechy zabezpieczającej umieszczonej na pokrywie zaworu różnicowego, w związku z czym odmierzacz utracił ważność legalizacji. Ponowna legalizacja była ważna do 31 stycznia 2017 r. **/k. 15-16 akt adm./**

Wobec przedsiębiorcy zastosowano mandat kredytowany w wysokości 200 zł. **/k. 16 akt adm./**

Przedsiębiorca uzyskał w 2016 roku przychód netto ze sprzedaży w wysokości (...) zł, w tym z działalności koncesjonowanej przychody w wysokości (...) zł oraz dochód w wysokości (...) zł. **/k. 11, k. 12-12v akt adm./**

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył co następuje.

Odwołanie zasługuje w części na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że stosownie do art. 32 ust. 1 pkt 4 P.e., wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi wymaga uzyskania koncesji.

Reglamentacja przez państwo określonej działalności oznacza poddanie jej szczególnym rygorom ze względu na konieczność ochrony pewnych dóbr oraz swoistą gwarancję państwa, że działalność ta będzie prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Celem zapewnienia prawidłowego wykonywania koncesjonowanej działalności na

przedsiębiorcę są nakładane obowiązki o treści wskazanej w koncesji. W zakresie działalności polegającej na obrocie paliwami ciekłymi, do takich obowiązków zalicza się obowiązek utrzymywania stanu technicznego oraz wyposażenia obiektów, instalacji i urządzeń zapewniających wysoką efektywność i najlepszą jakość wykonywanej działalności objętej koncesją, z uwzględnieniem racjonalnego poziomu kosztów, przy zachowaniu obowiązujących przepisów określających wymogi techniczne, w tym metrologiczne, jakościowe i ochrony środowiska oraz do przestrzegania przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy, w tym w szczególności w zakresie bezpieczeństwa pożarowego oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia.

Niewykonywanie obowiązków określonych w koncesji jest zagrożone karą na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 P.e.

Wskazany wyżej przepis dotyczy odpowiedzialności za nieprzestrzeganie różnego rodzaju obowiązków koncesyjnych. Odpowiedzialność ta ma charakter obiektywny i niezależny od przeszkód napotykanych przez przedsiębiorców w prowadzonej przez nich działalności koncesjonowanej, tj. oparta jest na zasadzie ryzyka (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2008 r., III SK 6/08, LEX nr 1214322, wyrok Sądu Najwyższego w wyroku z dnia 22 czerwca 2016 r., III SK 33/15, LEX nr 2077544).

Wyłącznym warunkiem przypisania odpowiedzialności na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 P.e. jest zatem ustalenie, iż konkretny obowiązek koncesyjny został naruszony przez przedsiębiorcę.

Przedmiotem postępowania administracyjnego zakończonego zaskarżoną decyzją było wymierzenie przedsiębiorcy kary pieniężnej w związku z naruszeniem przez odwołującego pkt. 1 koncesji poprzez prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi za pomocą stacji paliw zlokalizowanej w miejscowości (...), podczas gdy udzielona Przedsiębiorcy koncesja umożliwiała prowadzenie działalności gospodarczej wyłącznie za pomocą stacji paliw zlokalizowanej w S. przy ul. (...) oraz naruszenie warunku 2.2.1. koncesji, w ten sposób, iż wykonywał działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami ciekłymi na stacji paliw w miejscowości (...) z wykorzystaniem odmierzacza gazu płynnego propan butan nie posiadającego ważnych dowodów prawnej kontroli metrologicznej oraz eksploatował odmierzacz gazu płynnego propan butan nie posiadający urzędowej cechy zabezpieczającej umieszczonej na pokrywie zaworu różnicowego przez co odmierzacz utracił ważność legalizacji.

Prezes URE stwierdził na podstawie art. 56 ust.2 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 12 oraz art. 30 ustawy z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne oraz art. 104 k.p.a., że przedsiębiorca oferował do sprzedaży gaz płynny propan-butan przy wykorzystaniu niezgłoszonej do koncesji stacji auto-gazu, zlokalizowanej w miejscowości (...), z wykorzystaniem odmierzacza gazu płynnego propan butan nie posiadającego ważnych dowodów prawnej kontroli metrologicznej oraz go eksploatował, gdy odmierzacz utracił ważność legalizacji, zaś za powyższe działanie wymierzył powodowi karę pieniężną.

Celem przypisania przedsiębiorcy odpowiedzialności za tak postawiony zarzut, organ był obowiązany zatem do wykazania, że koncesjonariusz wprowadzał do obrotu paliwo przy wykorzystaniu odmierzaczy bez ważnej legalizacji. Tymczasem, powołując wskazane wyżej podstawy prawne wydanej decyzji, Prezes URE stwierdził również w tej decyzji, iż stacja paliw należąca do przedsiębiorcy nie była zgłoszona w celu rozszerzenia zakresu koncesji. Zatem działalność powoda na stacji paliw w miejscowości (...) nie była objęta koncesją.

Brak koncesji w ogóle lub do wykonywania działalności koncesjonowanej w określonym zakresie lub miejscu wywołuje ten skutek, że prowadzenie przez przedsiębiorcę działalności wymagającej koncesji jest działaniem naruszającym prawo samo w sobie, niezależnie od sposobu w jaki działalność ta jest prowadzona. Prowadzenie działalności w zakresie nie objętym koncesją jest przekroczeniem warunków udzielonej powodowi koncesji, albowiem obok prowadzenia działalności objętej koncesją, powód nie tylko nie wniósł o rozszerzenie koncesji w zakresie zmian w lokalizacji prowadzonej działalności, to nadto prowadził tam sprzedaż paliwa ciekłego w postaci skroplonego gazu propan-butan. Zatem przekroczenie zakresu koncesji w odniesieniu do miejsca jej realizacji może być uznane za naruszenie warunków koncesji, gdyż określenie warunków koncesji odnosi się wyłącznie do zakresu działalności

objętego koncesją. Ponadto, jak słusznie wskazywał pozwany, przedsiębiorca był zobowiązany na podstawie punktu 2.4.1. do zawiadamiania Prezesa URE o istotnych zmianach dotyczących wykonywanej działalności objętej koncesją.

Z tych też względów Prezes URE prawidłowo uznał w pkt. I.1. zaskarżonej decyzji, że powód naruszył punkt 1 koncesji poprzez prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi za pomocą stacji paliw zlokalizowanej w miejscowości (...), podczas gdy udzielona Przedsiębiorcy koncesja umożliwiała prowadzenie działalności gospodarczej wyłącznie za pomocą stacji paliw zlokalizowanej w S. przy ul. (...).

Działanie powoda wypełniało zatem przesłanki zawarte w hipotezie art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy Prawo energetyczne.

Z treści powołanego wyżej przepisu jasno wynika, że już samo naruszenie jednego z warunków koncesji jest wystarczającą przesłanką do zastosowania przepisów z art. 56 ust. 1 i 2 Prawa energetycznego i wymierzenia na tej podstawie kary pieniężnej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. W ocenie Sądu, brzmienie powołanego wyżej przepisu przesądza o obligatoryjnym charakterze kary za naruszenie określonych w koncesji warunków wykonywania działalności gospodarczej, przewidując tym samym bezwzględny obowiązek ukarania danego przedsiębiorcy w sytuacji spełnienia hipotezy przedmiotowej normy prawnej. Przepis art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy – Prawo energetyczne stanowi zatem samodzielną podstawę do wymierzenia kary przedsiębiorcy za niedochowanie obowiązków udzielonej koncesji i nie wymaga wykazania zawinionego działania przedsiębiorcy. Istotne jest, że do naruszenia w ogóle doszło.

Niezasadny jest w ocenie Sądu zarzut odwołującego, iż działania powoda jako przedsiębiorcy wskazują na znikomy stopień społecznej szkodliwości czynu.

Sąd nie dopatrył się ponadto, wobec zachowania powoda możliwości zastosowania się do art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne, zgodnie z którym Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek. Jakkolwiek ustalono, że naruszenie obowiązku w zakresie wprowadzenia do obrotu paliwa nie spełniającego wymagań jakościowych wystąpił po raz pierwszy u powoda i powód zaprzestał wykorzystywania stacji paliw w miejscowości (...), jednak okoliczność ta nie wpływa na ocenę stopnia społecznej szkodliwości. Wpływa natomiast na obniżenie wysokości nałożenia kary pieniężnej.

Sąd stwierdza, że stopień społecznej szkodliwości działań powoda należy uznać jako znaczny. Na całokształt działalności przedsiębiorcy (powoda) ma bowiem fakt, braku zgłoszenia stacji paliw, na której dokonano kontroli, w celu rozszerzenia koncesji o powodową stację w zakresie sprzedaży gazu propan-butan. Przedmiot i zakres prowadzonej działalności powinny być określone szczegółowo ze względu na konieczność wskazania rodzaju i zakresu działania prowadzonej działalności koncesyjnej. W praktyce Prezes URE dokładnie wskazuje w treści decyzji koncesyjnych np.: lokalizację jednostek wytwórczych wraz z podstawowym opisem parametrów technicznych i stosowaną technologią, obszar działalności wnioskodawcy (wyjątek w tym zakresie stanowią koncesje na obrót paliwami ciekłymi, które co do zasady udzielane są w zapisie ogólnym, bez wskazywania lokalizacji konkretnych stacji paliw). Prezes URE może również wydać odrębną koncesję, jeżeli przedmiot rozszerzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej nie pokrywa się z wcześniej wydaną koncesją (np. odrębnych koncesji wymaga prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu oraz wytwarzania energii lub paliw).

Zgodnie natomiast z treścią art. 56 ust. 3 P.e. wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt 1-38, nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym, a jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji, wysokość kary nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

Przedsiębiorca uzyskał w 2016 roku przychód netto ze sprzedaży w wysokości z działalności koncesjonowanej w wysokości (...)zł (dochód w wysokości (...) zł) - k. 11 akt adm., a zatem wysokość nałożonej kary pieniężnej w wysokości 9.542,05 zł nie przekracza możliwości finansowych Powoda, a jej wysokość należy uznać za odpowiednią dla wypełnienia jej represyjno - wychowawczej roli oraz niezbędną dla wymuszenia przestrzegania obowiązków

nałożonych na powoda w udzielonej mu koncesji. Nałożona kara pieniężna powinna być bowiem dolegliwa dla podmiotu koncesjonowanego i stanowić rolę dyscyplinującą dla przedsiębiorcy, w celu uniknięcia podobnych zdarzeń w przyszłości.

Należy wskazać przy tym, że w stosunku do decyzji nakładającej karę pieniężną obowiązuje wyższy standard ochrony praw przedsiębiorcy ze względu na konieczność zapewnienia skuteczności w polskim porządku prawnym przepisom Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wartości w zakresie w jaki Europejski Trybunał Praw Człowieka przyjmuje, że gdy dochodzi do wymierzenia przedsiębiorcy kary pieniężnej, zasady sądowej weryfikacji prawidłowości orzeczenia organu regulacji w tym zakresie, powinny odpowiadać wymogom analogicznym do tych, które obowiązują sąd orzekający w sprawie karnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 września 2010 r., sygn. III Sk 8/10, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 stycznia 2011 r. sygn. akt VI Ca 782/10). Zastosowanie ma, w związku z tym zasada, że nie dające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego (zasada *in dubio pro reo*). Przedsiębiorcę obejmuje zatem domniemanie niewinności, które Prezes URE obowiązany jest obalić, wykazując fakt naruszenia prawa. W przedmiotowej sprawie takiego rodzaju wątpliwości nie miały miejsca.

W konsekwencji za naruszenie pkt. 1 koncesji należało nałożyć na powoda karę pieniężną w kwocie 9.542,05 zł, zgodnie z punktem II.a) zaskarżonej decyzji.

W odniesieniu natomiast do kwestii naruszenia warunku 2.2.1. udzielonej koncesji stwierdzić należy, że zasadniczą kwestią dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy jest odpowiedź na pytanie, czy powód naruszył warunek nr 2.2.1. koncesji na obrót paliwami ciekłymi, tj. czy przy prowadzeniu stacji paliw w miejscowości (...) respektował wymogi techniczne, w tym metrologiczne, a więc czy przestrzegał przepisów ustawy prawo o miarach.

Zgodnie z treścią art. 8 ust. 1 ustawy Prawo o miarach, przyrządy pomiarowe, które mogą być stosowane:

1. w ochronie zdrowia, życia i środowiska,
2. w ochronie bezpieczeństwa i porządku publicznego,
3. w ochronie praw konsumenta,
4. przy pobieraniu opłat, podatków i innych należności budżetowych oraz ustalaniu opustów, kar umownych, wynagrodzeń i odszkodowań, a także przy pobieraniu i ustalaniu podobnych należności i świadczeń,
5. przy dokonywaniu kontroli celno-skarbowej,
6. w obrocie

- i są określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, podlegają prawnej kontroli metrologicznej.

Zgodnie natomiast z treścią art. 8a ust. 1 ustawy Prawo o miarach, przyrządy pomiarowe podlegające prawnej kontroli metrologicznej mogą być wprowadzane do obrotu i użytkowania oraz użytkowane tylko wówczas, jeżeli posiadają odpowiednio ważną decyzję zatwierdzenia typu lub ważną legalizację.

Z kolei w myśl art. 8n ust. 1a ustawy Prawo o miarach, w przypadku stwierdzenia na podstawie przeprowadzonego sprawdzenia przyrządu pomiarowego, że przyrząd pomiarowy nie spełnia wymagań, organ administracji miar albo podmiot upoważniony, w drodze decyzji, odmawia poświadczenia dowodem legalizacji, że ten przyrząd spełnia wymagania. Legalizacja, w myśl ust. 2 tego przepisu wskazuje, jest ważna przez czas określony.

Legalizacja traci ważność w przypadku stwierdzenia, że przyrząd pomiarowy przestał spełniać wymagania (art. 8n ust. 4 pkt 1 ustawy Prawo o miarach).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać instalacje pomiarowe do ciągłego i dynamicznego pomiaru ilości cieczy innych niż woda oraz

szczegółowego zakresu badań i sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych (dalej także: rozporządzenie o kontroli metrologicznej instalacji pomiarowych, dopuszczalny błąd graniczny w klasie dokładności 0,5 dla instalacji pomiarowych wynosi 0,5% (załącznik nr 1 do rozporządzenia wskazuje dopuszczalne błędy graniczne instalacji pomiarowych dla poszczególnych klas dokładności).

Okres ważności legalizacji odmierzacza paliw ciekłych innych niż gazy ciekłe został określony w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z 7 stycznia 2008 r. w sprawie prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych (obowiązującym w dniu przeprowadzonej kontroli u powoda) i wynosił dla legalizacji ponownej 25 miesięcy.

Należy stwierdzić, że powód w dniach kontroli przeprowadzonej na jego stacji paliw w miejscowości (...) przez Obwodowy Urząd Miar w K., tj. w dniach przeprowadzonych kontroli, wykorzystywał odmierzacze gazu ciekłego propan-butan oraz odmierzacze paliw ciekłych, które posiadały świadectwa legalizacji.

Świadectwo legalizacji odmierzaczy i czujników objętości traci swoją ważność, zgodnie z art. 8n ust. 4 pkt 1 ustawy prawo o miarach, w wyniku stwierdzenia przez Obwodowy Urząd Miar, że przyrząd pomiarowy przestał spełniać wymagania. Utrata ważności świadectwa może jednak nastąpić jedynie na przyszłość, po stwierdzeniu w wyniku kontroli, że urządzenie nie spełnia wymagań, a nie ze skutkiem wstecznym.

Powyższa regulacja art. 8n ust 4 pkt 1 ustawy jasno wskazuje, że dopiero po dokonaniu kontroli i w razie stwierdzenia w niej nieprawidłowości w postaci zaprzestania spełnienia wymagań przez przyrząd pomiarowy, dochodzi do utraty ważności legalizacji tego przyrządu. W niniejszej sprawie nie stwierdzono aby odmierzacze wskazywały wady, czy błędy w samym funkcjonowaniu, czy w jakikolwiek sposób odbiegały od norm ogólnie przyjętych.

W niniejszej sprawie kontrola stwierdziła, że odmierzacze gazu nie posiadały ważnych dowodów prawnej kontroli metrologicznej. Zdaniem Sądu logiczna analiza treści powołanych przepisów, nie pozwala na uznanie, że korzystanie z odmierzacza paliw posiadającego świadectwo legalizacji, przed dokonaniem przedmiotowej kontroli, bez wskazania, że odmierzacz nie funkcjonuje prawidłowo, stanowiło naruszenia jakichkolwiek przepisów, w tym metrologicznych, a tym samym by mogło stanowić naruszenia warunków koncesji.

Reasumując, odmierzacze gazu na stacji powoda mogły być legalnie używane aż do daty kontroli, gdyż zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy prawo o miarach posiadały one wówczas legalizację.

W ocenie Sądu, nie można zarzucić powodowi niezachowania należytej staranności przy wykonywaniu działalności koncesjonowanej, polegającej na obrocie paliwami ciekłymi, do jakiej był zobowiązany w świetle art. 355 § 2 k.c., albowiem odmierzacze paliw wykorzystywane na stacji powoda posiadały świadectwa legalizacji. Ponadto wszystkie odmierzacze posiadały nienaruszone plomby, z wyjątkiem brakującej jednej plomby nie umieszczonej podczas poprzedniej kontroli.

Sąd nie podziela argumentacji pozwanego, że utrata ważności legalizacji odmierzacza, w wyniku stwierdzenia niespełnienia przez ten odmierzacz wymogów metrologicznych, powoduje naruszenie przez powoda obowiązków wynikających z koncesji. Wbrew twierdzeniom organu, powód nie naruszył warunków udzielonej mu koncesji, gdyż utrzymywał przedmiotowe odmierzacze w gotowości do użycia na podstawie świadectwa jego legalizacji. Wobec powyższego w ocenie Sądu powód prowadząc działalność gospodarza nie naruszył obowiązków wynikających z koncesji.

Stosownie zatem do treści art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne – obowiązującej w dacie wydania zaskarżonej decyzji, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji.

Dokonując zatem subsumpcji ustalonego stanu faktycznego do powołanych przepisów prawa, należy stwierdzić, że powód w żadnej mierze nie naruszył przepisów metrologicznych.

Zgodnie z treścią zawartego w decyzji z dnia 27 lutego 2013 r. o udzieleniu firmie (...) w S. koncesji na obrót paliwami ciekłymi warunku 2.2.1. „Koncesjonariusz jest obowiązany do utrzymywania stanu technicznego oraz wyposażenia

obiektów, instalacji i urządzeń zapewniających wysoką efektywność i najlepszą jakość wykonywanej działalności objętej niniejszą koncesją, z uwzględnieniem racjonalnego poziomu kosztów, przy zachowaniu obowiązujących przepisów określających wymogi techniczne, w tym metrologiczne, jakościowe i ochrony środowiska oraz do przestrzegania przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy, w tym w szczególności w zakresie bezpieczeństwa pożarowego oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia”.

Z literalnego brzmienia warunku 2.2.1. udzielonej powodowi koncesji, które nie podlega wykładni rozszerzającej, jednoznacznie wynika, że jest to warunek koncesji, który samodzielnie określa jakimi względami i wartościami powinno się kierować przedsiębiorstwo energetyczne przy wykonywaniu działalności. W razie prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi na stacji paliw z wykorzystaniem odmierzacza gazu ciekłego propan-butan oraz odmierzaczy paliw ciekłych innych niż gazy ciekłe, nie posiadających w ustalonym i wskazanym okresie ważnych dowodów prawnej kontroli metrologicznej, koncesjonariusz nie wypełnia zatem ciążącego na nim z mocy koncesji obowiązku utrzymywania stanu technicznego oraz wyposażenia obiektów, instalacji i urządzeń zapewniających wysoką efektywność i najlepszą jakość wykonywanej działalności objętej koncesją.

Zdaniem Sądu, w świetle powyższego interpretacja warunku 2.2.1. udzielonej powodowi koncesji w sposób rozszerzający, poprzez przyjęcie, że wykonywał działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami ciekłymi z wykorzystaniem odmierzacza gazu ciekłego propan-butan nie posiadających ważnych dowodów prawnej kontroli metrologicznej, była niezasadna.

W wyroku z 6 października 2011 r., sygn. akt III SK 18/11 Sąd Najwyższy wskazał, że „Obowiązkiem wynikającym z koncesji w rozumieniu art. 56 ust. 1 pkt 12 Prawa energetycznego może być obowiązek zawarty w decyzji o jej udzieleniu, który konkretyzuje wobec indywidualnego koncesjonariusza wykonywanie przez niego działalności koncesjonowanej w sposób bardziej szczegółowy, niż wynika to z obowiązujących w danej dziedzinie uregulowań”. Ponadto Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 12 grudnia 2014 r., sygn. akt VI ACa 405/14 wskazał, że sankcja przewidziana w przepisie art. 56 ust. 1 pkt 12 P.e. obejmuje jedynie konkretne zachowania, uznane przez ustawodawcę za szczególnie niepożądane. Z powołanego orzecznictwa Sądu Najwyższego i Sądu Apelacyjnego w Warszawie wynika, że aby warunki koncesji nie była interpretowana w sposób rozszerzający, koncesja ma być czytana w zgodzie z tym co zostało w niej zapisane. Oznacza to, że aby działalność koncesjonowana mogła być prowadzona w całości zgodnie z warunkami określonymi przez organ koncesyjny, warunki te muszą być sprecyzowane jednoznacznie oraz klarownie i nie mogą być poddawane interpretacji rozszerzającej. Przy interpretacji normy zawartej w danym warunku koncesji decydujące znaczenie powinna mieć wyłącznie wykładnia literalna.

Mając na uwadze powyższe Sąd doszedł do przekonania, że brak było podstaw do nałożenia na powoda kary pieniężnej, o jakiej mowa w art. 56 ust 1 pkt 12 P.e., skoro nie można uznać, aby powód naruszył warunki udzielonej mu koncesji w zakresie jej punktu 2.2.1., co w konsekwencji uzasadniało w zakresie pkt. I.2. oraz II.b. uchylenie zaskarżonej decyzji, na podstawie art. 479⁵³ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 100 k.p.c. Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie każda ze stron uległa w części swojemu żądaniu, stąd zasadne było zniesienie między nimi kosztów postępowania, albowiem koszty ich były porównywalne.

Sędzia SO Bogdan Gierzyński